

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

У сучасних макроекономічних умовах, що характеризуються високим рівнем турбулентності, геополітичними шоками та наслідками повномасштабної війни, страховий сектор виступає системоутворюючим елементом фінансової архітектури держави. Він гарантує надійний захист майнових інтересів інституційних та індивідуальних економічних агентів від руйнівних наслідків настання ризикових подій, тим самим забезпечуючи стабільність, безперервність та збалансованість відтворювальних процесів економіки загалом. В умовах інституційного очищення ринку, трансформації споживчого попиту та посилення пруденційного нагляду з боку Національного банку України імперативного значення набуває здатність страховиків генерувати достатній рівень капіталізації та підтримувати динамічну ліквідність. З огляду на те, що перманентна здатність страховика повною мірою виконувати взяті на себе зобов'язання під тиском негативних змін ринкової кон'юнктури є абсолютно критичним фактором його життєздатності, метою даного дослідження є: систематизація теоретико-методологічних засад концепту «фінансова стійкість страхової компанії» з подальшим концептуальним уточненням його економічної сутності; емпірична апробація комплексного інструментарію оцінювання фінансової надійності на прикладі ПАТ «СГ «ТАС»; ідентифікація ключових вразливостей фінансової моделі та розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо її оптимізації.

У статті структуровано систему ключових індикаторів оцінки стійкості, що включає коефіцієнти достатності страхових резервів та власного капіталу, поточної ліквідності, комбінований коефіцієнт та показники рентабельності. На основі проведеного ґрунтовного аналізу фінансової звітності ПАТ «СГ «ТАС» за 2024–2025 роки емпірично доведено, що компанія зберігає високий рівень платоспроможності та ліквідності, попри балансування основної (страхової) діяльності на межі збитковості. Встановлено, що фундаментальним драйвером загальної рентабельності бізнесу виступає ефективна інвестиційна діяльність, доходи від якої дозволяють повністю абсорбувати технічні збитки від страхових операцій. За результатами дослідження ідентифіковано ключові вразливості існуючої фінансової моделі та розроблено науково обґрунтовані рекомендації щодо її комплексної оптимізації. Запропоновані матеріали становлять значний практичний та евристичний інтерес як для наукової спільноти, що досліджує парадигми антикризового управління на страховому ринку, так і для споживачів фінансових послуг у контексті підвищення загального рівня страхової культури та обґрунтованого вибору страховика.

Ключові слова: фінансова стійкість, страхові компанії, страхування, фактори, коефіцієнти, антикризове управління